

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുഭവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ നവചോദ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ തൃതീയസ്കന്ധേ നവചോദ്യായഃ ॥

ബ്രഹ്മോവാച
ഇതാതോസി ഭേദ്യ സുചിരാനനു ദേഹഭാജാം
ന ഇതായതേ ഭഗവതോ ഗതിരിത്യവദ്യം ।
നാൻയത്ത്വദസ്തി ഭഗവന്നപി തന്ന ശുദ്ധം
മായാഗുണവൃതികരാദ്യദുരൂർവിഭാസി ॥ 1 ॥

രൂപം യദേതദവബോധരസോദയേന
ശശ്വന്നിവൃത്തതമസഃ സദനുഗ്രഹായ ।
ആദൗ ഗൃഹീതമവതാരശതൈകബീജം
യന്നാഭിപദ്മഭവനാദഹമാവിരാസം ॥ 2 ॥

നാതഃപരം പരമ യദ്ഭവതഃ സ്വരൂപ -
മാനന്മാത്രമവികൽപമവിദ്ധവർചഃ ।
പശ്യാമി വിശ്വസൃജമേകമവിശ്വമാത്മൻ
ഭൂതേന്ദ്രിയാത്മകമദസ്തേ ഉപാശ്രിതോന്മി ॥ 3 ॥

തദ്വാ ഇദം ഭുവനമംഗല മംഗലായ
ധ്യാനേ സ നോ ദർശിതം ത ഉപാസകാനാം ।
തസ്മൈ നമോ ഭഗവത്യേനുവിധേമ തുഭ്യം
യോനാദ്യുതോ നരകഭാഗ്ഭിരസത്പ്രസംഗൈഃ ॥ 4 ॥

യേ തു ത്വദീയചരണാംബുജകോശഗന്ധം
 ജിപ്രന്തി കർണവിവരൈഃ ശ്രുതിവാതനീതം |
 ഭക്ത്യാ ഗൃഹീതചരണഃ പരയാ ച തേഷാം
 നാപൈഷി നാഥ ഹൃദയാംബുരുഹാത്മ്യപുംസാം || 5 ||

താവദ്ഭയം ദ്രവിണദേഹസുഹൃന്നിമിത്തം
 ശോകഃ സ്തൃഹാ പരിഭവോ വിപുലശ്ച ലോഭഃ |
 താവൻമമേത്യസദവഗ്രഹ ആർതിമൂലം
 യാവന്ന ത്വേപ്രീമഭയം പ്രവൃണീത ലോകഃ || 6 ||

ദൈവേന തേ ഹതധീയോ ദവതഃ പ്രസംഗാത്
 സർവാശുഭോപശമനാദ്വിമുഖേന്ദ്രിയാ യേ |
 കുർവന്തി കാമസുഖലേശലവായ ദീനാ
 ലോഭാഭിഭൂതമനസോഽകുശലാനി ശശ്വത് || 7 ||

ക്ഷുത്തുട് ത്രിധാതുഭിരിമാ മുഹൂർദ്ധമാനാഃ
 ശീതോഷ്ണവാതവരഷൈരിതരേതരാച്ച |
 കാമാഗ്നിനാച്യുത രുഷാ ച സുദുർഭരേണ
 സമ്പശ്യതോ മന ഉരുക്രമ സീദതേ മേ || 8 ||

യാവത്പൃഥക്തമിദമാത്മന ഇന്ദ്രിയാർഥ -
 മായാബലം ഭഗവതോ ജന ഈശ പശ്യേത് |
 താവന്ന സംസൃതിരസൗ പ്രതിസക്രമേത
 വ്യർഥാപി ദുഃഖനിവഹം വഹതീ ക്രിയാർഥാ || 9 ||

അഹ്യാപ്യതാർതകരണാ നിശി നിഃശയാനാ
 നാനാമനോരഥധിയാ ക്ഷണഭഗന്നിദ്രാഃ |
 ദൈവാഹതാർഥരചനാ ഋഷയോഽപി ദേവ
 യുഷ്മത്പ്രസംഗവിമുഖാ ഇഹ സംസരന്തി || 10 ||

ത്വം ഭാവയോഗപരിഭാവിതഹൃത്സരോജ
 ആസ്തേ ശ്രുതേക്ഷിതപഥോ നനു നാഥ പുംസാം |
 യദ്യദ്വിയാ ത ഉരുഗായ വിഭാവയന്തി
 തത്തദ്യപുഃ പ്രണയസേ സദനുഗ്രഹായ || 11 ||

നാതിപ്രസീദതി തഥോപചിതോപചാരൈ -
 രാരാധിതഃ സുരഗണൈർഹൃദി ബദ്ധകാമൈഃ |
 യത്സർവഭൂതദയയാസദലഭ്യയൈകോ
 നാനാജനേഷ്വഹിതഃ സുഹൃദന്തരാത്മാ || 12 ||

പുംസാമതോ വിവിധകർമ്മഭിരധ്വരാദ്യൈഃ
 ദാനേന ചോഗ്രതപസാ വ്രതചര്യയാ ച |
 ആരാധനം ഭഗവതസ്സവ സത്ക്രിയാർഥോ
 ധർമോദ്ഭവിതഃ കർഹിച്ചിദ്വിയതേ ന യത്ര || 13 ||

ശശ്വത്വരൂപമഹസൈവ നിപീതഭേദ -
 മോഹായ ബോധധിഷ്ണായ നമഃ പരസ്മൈ |
 വിശ്വോദ്ഭവസ്ഥിതിലയേഷു നിമിത്തലീലാ -
 രാസായ തേ നമ ഇദം ചക്രമേശ്വരായ || 14 ||

യസ്യാവതാരഗുണകർമ്മവിധംബനാനി
 നാമാനി യ്യേസുവിഗമേ വിവശാ ഗൃണന്തി |
 തേ നൈകജന്മശമലം സഹസൈവ ഹിത്വാ
 സംയാന്ത്യപാവൃതമൃതം തമജം പ്രപദ്യേ || 15 ||

യോ വാ അഹം ച ഗിരിശശ്വ വിഭുഃ സ്വയം ച
 സ്ഥിത്യുദ്ഭവപ്രലയഹേതവ ആത്മമൂലം |
 ഭിത്ത്വാ ത്രിപാദ്യവൃദ്ധ ഏക ഉരുപരോഹ -
 സ്തസ്മൈ നമോ ഭഗവതേ ഭുവനദ്രുമായ || 16 ||

ലോകോ വികർമനിരതഃ കുശലേ പ്രമത്തഃ
 കർമൺയയം ത്വദുദിതേ ദവദർചനേ സ്വേ |
 യസ്താവദസ്യ ബലവാനിഹ ജീവിതാശാം
 സദ്യശ്ചരിനത്ത്യനിമിഷായ നമോഽസ്തു തസ്മൈ || 17 ||

യസ്താദ്ബിഭേദ്യഹമപി ദ്വിപരാർധധിഷ്ഠ്യ -
 മധ്യാസിതഃ സകലലോകനമസ്കൃതം യത് |
 തേപേ തപോ ബഹുസവോഽവരുരുത്സമാന -
 സ്തസ്മൈ നമോ ഭഗവതേഽധിമഖായ തുഭ്യം || 18 ||

തിര്യങ്മനുഷ്യവിബുധാദിഷു ജീവയോനി -
 ഷ്ചാത്മേച്ഛയാഽത്മകൃതസേതുപരീപ്തയാ യഃ |
 രേമേ നിരസ്തരതിരപ്യവരുദ്ധദേഹ -
 സ്തസ്മൈ നമോ ഭഗവതേ പുരുഷോത്തമായ || 19 ||

യോഽവിദ്യയാനുപഹതോഽപി ദശാർധവൃത്തയാ
 നിദ്രാമുവാഹ ജംരീകൃതലോകയാത്രഃ |
 അന്തർജ്ജലേഹികശിപുസ്സർശാനുകൂലാം
 ഭീമോർമിമാലിനി ജനസ്യ സുഖം വിവൃൺവൻ || 20 ||

യന്നാഭിപദ്മഭവനാദഹമാസമീഡ്യ
 ലോകത്രയോപകരണോ യദനുഗ്രഹേണ |
 തസ്മൈ നമസ്ത ഉദരസ്ഥഭവായ യോഗ -
 നിദ്രാവസാനവികസന്നലിനേക്ഷണായ || 21 ||

സോഽയം സമസ്തജഗതാം സുഹൃദേക ആത്മാ
 സത്തേന യൻമുദ്ധയതേ ഭഗവാൻ ഭഗേന |
 തേനൈവ മേ ദൃശമനുസ്സുശതാദ്യഥാഹം
 സ്രക്ഷ്യാമി പൂർവവദിദം പ്രണതപ്രിയോഽസൗ || 22 ||

ഏഷ പ്രപന്നവരഭോ രമയാ്തശക്ത്യാ
 യദ്യത്കരിഷ്യതി ഗൃഹീതഗുണാവതാരഃ |
 തസ്മിൻ സ്വവിക്രമമിദം സുജ്ഞോപി ചേതോ
 യുഞ്ജീത കർമശമലം ച യഥാ വിജ്ഞാതം || 23 ||

നാഭിഹ്രദാഭിഹ സത്യാഭിസീ യസ്യ പുംസോ
 വിജ്ഞാനശക്തിരഹമാസമനന്തശക്തേഃ |
 രൂപം വിചിത്രമിദമസ്യ വിവൃൺവതോ മേ
 മാ രീരിഷീഷു നിഗമസ്യ ഗിരാം വിസർഗഃ || 24 ||

സോസ്താവദഭ്രകരുണോ ഭഗവാൻ വിവൃദ്ധ -
 പ്രേമസ്മിതേന നയനാംബുരുഹം വിജ്യംഭൻ |
 ഉത്മായ വിശ്വവിജയായ ച നോ വിഷാദം
 മാധ്യാ ഗിരാപനയതാത്പുരുഷഃ പുരാണഃ || 25 ||

മൈത്രേയ ഉവാച
 സ്വസംഭവം നിശാമൈവം തപോവിദ്യാസമാധിഭിഃ |
 യാവൻമനോ വചഃ സ്തൂത്യാ വിരരാമ സ ഖിന്നവത് || 26 ||

അമാഭിപ്രേതമൻവീക്ഷ്യ ബ്രഹ്മണോ മധുസൂദനഃ |
 വിഷണ്ണചേതസം തേന കൽപവൃതികരാഭസാ || 27 ||

ലോകസംസ്ഥാനവിജ്ഞാന ആത്മനഃ പരിവിദ്യതഃ |
 തമാഹാഗാധയാ വാചാ കശ്ചലം ശമയന്നിവ || 28 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
 മാ വേദഗർഭ ഗാസ്തന്ദ്രീം സർഗ ഉദ്യമമാവഹ |
 തൻമയാ്തപാദിതം ഹൃദ്രേഗ യൻമാം പ്രാർഥയതേ ഭവാൻ || 29 ||

ഭൂയസ്ത്വം തപ ആതിഷ്ഠ വിദ്യാം ചൈവ മദാശ്രയാം |
താഭ്യാമന്തർഹൃദി ബ്രഹ്മൻ ലോകാൻ ദ്രക്ഷ്യസ്യപാവൃതാൻ || 30 ||

തത ആത്മനി ലോകേ ച ദക്രതിയുക്തഃ സമാഹിതഃ |
ദ്രഷ്ടാസി മാം തതം ബ്രഹ്മൻ മയി ലോകാംസ്ത്വമാത്മനഃ || 31 ||

യദാ തു സർവഭൂതേഷു ദാരുഷ്യഗ്നിമിവ സ്ഥിതം |
പ്രതിചക്ഷീത മാം ലോകോ ജഹ്യാത്തർഹ്യേവ കശ്ചലം || 32 ||

യദാ രഹിതമാത്മാനം ഭൂതേന്ദ്രിയഗുണാശ്ചൈവ |
സ്വരൂപേണ മയോപേതം പശ്യൻ സ്വാരാജ്യമുച്ഛതി || 33 ||

നാനാകർമവിതാനേന പ്രജാ ബഹ്വിഃ സിസൃക്ഷതഃ |
നാത്മാവസിദത്യസ്തിംസ്തേ വർഷിയാൻമദനുഗ്രഹഃ || 34 ||

ഋഷിമാദ്യം ന ബധ്നാതി പാപിയാംസ്ത്വാം രജോഗുണഃ |
യൻമനോ മയി നിർബദ്ധം പ്രജാഃ സംസൃജതോഽപി തേ || 35 ||

ഇതാതോഽഹം ഭവതാ ത്വദ്യ ദുർവിജ്ഞേതയോഽപി ദേഹിനാം |
യൻമാം ത്വം മന്യസ്യേയുക്തം ഭൂതേന്ദ്രിയഗുണാത്മഭിഃ || 36 ||

തുഭ്യം മദ്വിചികിത്സായാമാത്മാ മേ ദർശിതോഽബഹിഃ |
നാലേന സലിലേ മൂലം പുഷ്കരസ്യ വിചിൻവതഃ || 37 ||

യച്ചകർമാംഗ മത്സതോത്രം മത്കമാദ്യുദയാങ്കിതം |
യദ്വാ തപസി തേ നിഷ്ഠാ സ ഏഷ മദനുഗ്രഹഃ || 38 ||

പ്രീതോഽഹമസ്തു ഭദ്രം തേ ലോകാനാം വിജയേച്ഛയാ |
യദസ്തൗഷീർഗുണമയം നിർഗുണം മാനുവർണയൻ || 39 ||

യ ഏതേന പുമാനിത്യം സ്തുത്വാ സ്തോത്രേണ മാം ഭജേത് |
തസ്യാശു സമ്പ്രസീദേയം സർവകാമവരേശ്വരഃ || 40 ||

പൂർത്തേന തപസാ യജ്ഞൈർദാനൈര്യോഗസമാധിനാ |
രാദ്ധം നിഃശ്രേയസം പുംസാം മത്പ്രീതിസ്തത്ത്വവിൻമതം || 41 ||

അഹമാത്മാത്മനാം ധാതഃ പ്രേഷുഃ സൻ പ്രേയസാമപി |
അതോ മയി രതിം കുർയാദേഹാദിർയത്കൃതേ പ്രിയഃ || 42 ||

സർവവേദമയേനേദമാത്മാത്മാത്മയോനിനാ |
പ്രജാഃ സൃജ യഥാപൂർവം യാശ്ച മയ്നനുശേരതേ || 43 ||

മൈത്രേയ ഉവാച
തസ്മാ ഏവം ജഗത്സ്രേഷ്ട പ്രധാനപുരുഷേശ്വരഃ |
വ്യജ്ഞേദം സ്വേന രൂപേണ കഞ്ജനാഭസ്തീരോദധേ || 44 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
തൃതീയസ്കന്ധേ നവമോദ്യായഃ ||